

Shabbat Zachor: Purim's Prescient Paradigm

I. Opening Question

זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה לָךְ עֹמֶלֶק בְּדֹרֶךְ בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרָיִם:
אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֹרֶךְ וַיִּזְנֶב בְּךָ כָּל-הַנְּחֻשָׁלִים אַחֲרֶיךָ וְאַתָּה עִיֵּף וַיִּגַע וְלֹא יָרָא אֱלֹהִים:
וְהָיָה בְּהַנִּיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ | לָךְ מִכְּלֵ-אִבְיָיךָ מִסָּבִיב בְּאַרְץ אֲשֶׁר יְהוָה-אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחֲלָה
לְרִשְׁתָּהּ תִּמְחַה אֶת-זְכוֹר עֹמֶלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּח:

Remembering in order to forget? What's the point?

II Pegging Purim as a Paradigm

A. A Unique Historical Juncture

Jewish History Timeline: Patriarchal Period-Destruction of Second Temple

1. Patriarchal Period
2. Egyptian Slavery
3. Exodus and Desert Wandering
4. Conquest of Canaan
5. Judges
6. United Kingdom-First Temple
7. Divided Kingdom
8. Babylonian Exile
9. Return and Rebuilding of Second Temple
10. Greek Dominance
11. Hasmonean Kingdom
12. Roman Dominance and Rule
13. Destruction of the Second Temple

Communities

- Purim Ancona (21 [Tevet](#))
- Purim of the Bandits (22 [Elul](#))
- Purim Burghul (29 Tevet)
- Purim Cairo (28 [Adar](#))
- Purim Hebron (Window Purim) (14 Tevet)
- Purim Narbonne (21 Adar)
- Purim Rhodes (14 Adar)
- Purim Saragossa (18 [Shevat](#))
- Purim Sebastiano (1 Elul)
- Purim Tiberias (7 Elul and 4 [Kislev](#))
- Purim Vinz (20 Adar)

Families

Purim of Rabbi Avraham Danzig (16 Kislev)

Purim of Rabbi Yom Tov Lipman Heller (1 Adar)

Purim Povidl ("Plum Jam Purim") (10 Adar)

III Continuing Diaspora Realities

A. God's Hidden Face

תלמוד בבלי מסכת חולין דף קלט עמוד ב

אסתר מן התורה מנין? ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא

Where can an allusion to "Esther" be found in the Torah? And I will hide my face (ואנכי הסתר אסתיר פני) on that day.

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף טז עמוד א-ב

אפשר דבר שנצטער בו אותו צדיק יכשל בו? דאמר רבא בר מחסיא אמר רב חמא בר גוריא אמר רב: בשביל משקל שני סלעים מילת שהוסיף יעקב ליוסף משאר אחיו - נתגלגל הדבר, וירדו אבותינו למצרים. אמר רבי בנימין בר יפת: רמז רמז לו, שעתיד בן לצאת ממנו שיצא מלפני המלך בחמשה לבושי מלכות, שנאמר ומרדכי יצא... בלבוש מלכות תכלת וגו'

By giving Binyamin five changes of clothing, isn't Yosef repeating his father's mistake of favoritism? He is alluding to Binyamin's descendent (Mordechai), who will merge the Kings Alice attired in five Royal garments...

בראשית פרק מא

(מב) ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן אתה על יד יוסף וילבש אתו בגדי שש וישם רבד הזהב על

צוארו:

(מג) וירכב אתו במרכבת המשנה אשר לו ויקראו לפניו אברך ונתון אתו על כל ארץ מצרים:

(מד) ויאמר פרעה אל יוסף אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים:

42 And Pharaoh removed his signet ring from his hand, and put it upon Yosef's hand, and he had him dressed in garments of fine linen, and he placed a gold chain upon his neck. **43** And he made him to ride in the second royal chariot; and they cried before him: "Avrech"; and he appointed him over all the land of Egypt. **44** And Pharaoh said to Yosef: "I am Pharaoh, and without you shall no man lift up his hand or his foot in all the land of Egypt."

תלמוד בבלי מסכת שבת דף פח עמוד א

+שמות יט+ ויתיצבו בתחתית ההר, אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא

עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם.

אמר רב אחא בר יעקב: מכאן מודעא רבה לאורייתא. אמר רבא: אף על פי כן, הדור קבלוה בימי

אחשוורוש. דכתיב +אסתר ט+ קימו וקבלו היהודים, קיימו מה שקיבלו כבר.

From Sinai to Shushan: completing a journey of acceptance

B. A Turbulent, Uncertain, Vulnerable Existence

אסתר פרק ט

א) ובשנים עשר חדש הוא חדש אדר בשלושה עשר יום בו אשר הגיע דבר המלך ודתו להעשות ביום אשר שברו איבי היהודים לשלוט בהם ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשנאיהם:

1 Now in the twelfth month, which is the month Adar, on the thirteenth day of the same, when the king's commandment and his decree drew near to be put in execution-on the very day that the enemies of the Jews expected to gain the upper hand over them- and it was turned about: The Jews gain the upper hand over their adversaries.

שמות פרק א

(ח) ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף:

And a new king arose over Egypt who knew not of Yosef

תלמוד בבלי מסכת עירובין דף נג עמוד א

ויקם מלך חדש על מצרים, רב ושמואל; חד אמר: חדש ממש, וחד אמר: שנתחדשו גזירותיו. מאן דאמר חדש ממש - דכתיב חדש. ומאן דאמר שנתחדשו גזירותיו - מדלא כתיב וימת וימלוך. ולמאן דאמר שנתחדשו גזירותיו, הא כתיב אשר לא ידע את יוסף! - מאי אשר לא ידע את יוסף - דהוה דמי כמאן דלא ידע ליה ליוסף כלל.

Talmud Bavli: Rav and Shmuel argued concerning the “new” Egyptian king. One maintained that it was actually a new king. The other argued that it was the same king whose perspective and approach had changed.

C. An Aberrant World

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ז עמוד ב

אמר רבא: מיחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי.

Rava stated: An individual is required to become so intoxicated on Purim-that he can no longer distinguish between “Accursed is Haman and Blessed is Mordechai.”

D. A Fragmented Nation

וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוּשׁ יִשְׁנֹנוּ עִם־אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרֹדֶל בֵּין הָעַמִּים בְּכָל מְדִינֹת מְלְכוּתְךָ וְדַתֵּיהֶם שְׁנוֹת מִכָּל־עַם וְאֶת־דַּתִּי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שָׁנָה לְהַנִּיחָם:

Haman then said to King Ahasuerus, “There is a certain people, scattered and dispersed among the other peoples in all the provinces of your realm, whose laws are different from those of any other people and who do not obey the king’s laws; and it is not in Your Majesty’s interest to tolerate them.

משנה מסכת מגילה פרק א: משנה א

[א] מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר בשלשה עשר בארבעה עשר בחמשה עשר לא פחות ולא יותר כרכין המוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר כפרים ועיירות גדולות קורין בארבעה עשר אלא שהכפרים מקדימין ליום הכניסה:

The Mishna lists a series of dates as to when aspects of Purim can be celebrated-dependent upon physical communal circumstance

E. The Mitzvot of Purim: Which of These don't Seem to Belong?

מגילה, סעודה, משלוח מנות, מתנות לאביונים

G. Eyes and Hearts towards Home

משנה מסכת מגילה פרק א משנה א

כרכין המוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ב עמוד ב

מתניתין דלא כי האי תנא, דתניא, רבי יהושע בן קרחה אומר: כרכין המוקפין חומה מימות אחשורוש

קורין בחמשה עשר. מאי טעמא דרבי יהושע בן קרחה? - כי שושן, מה שושן מוקפת חומה מימות

אחשורוש וקורין בחמשה עשר - אף כל שמוקפת חומה מימות אחשורוש קורין בחמשה עשר...

הכי קאמר: אלא שושן דעבדא כמאן, לא כפרזים ולא כמוקפין! - אמר רבא ואמרי לה כדי: שאני שושן

הואיל ונעשה בה נס.

The Mishna rules that all cities walled from the time of Yehoshua Bin Nun are to read the Megilla on the 15th day of Adar (Shushan Purim). After raising the alternative position of Rabbi Yehosua ben Korcha- that the cutoff for determining whether a city is to be defined as "walled" should be the time of Ahashveirosh -the Talmud asks how our Mishna can offer the opinion it does-given that Shushan was not walled at the time of Yehoshua. The Talmud responds that Shushan is "an exception."